

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

L I G J
PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET QEVERISË SË REPUBLIKËS SË
MAQEDONISË DHE QEVERISË SË MALIT TË ZI PËR BASHKËPUNIM DHE NDIHMË TË
NDËRSJELLË PËR ÇËSHTJE DOGANORE

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Malit të Zi për bashkëpunim dhe ndihmë të ndërsjellë për çështje doganore e lidhur më 13 mars 2013 në Herceg Novi.

Neni 2

Marrëveshja në origjinal në gjuhën maqedonase, malazeze dhe angleze, është si vijon:

Neni 3

Ministria e Financave - Drejtoria Doganore caktohet si organ kompetent i administratës shtetërore që do të kujdeset për zbatimin e Marrëveshjes nga neni 1 i këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

21.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА АЗЕРБЕЈЦАН
ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Азербејџан за заемно поттикнување и заштита на инвестиции, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 22 јули 2013 година.

Бр. 07-2939/1
22 јули 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА АЗЕРБЕЈЦАН ЗА ЗАЕМНО
ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Азербејџан за заемно поттикнување и заштита на инвестиции склучен во Баку на 19 април 2013 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, азербејџански и англиски јазик, гласи:

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ДОГОВОР

МЕЃУ

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

И

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА АЗЕРБЕЈДАН

ЗА ЗАЕМНО ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА

ИНВЕСТИЦИИ

Владата на Република Македонија и Владата на Република Азербејџан, во понатамошниот текст „договорни страни“;

СО ЖЕЛБА да ја зајакнат економската соработка за заедничка корист за двете држави, со намера да создадат и одржуваат праведни и правични услови за инвестиции на инвеститори на едната договорна страна на територијата на другата договорна страна,

СОГЛЕДУВАЈКИ дека поттикнувањето и заштитата на инвестициските текови и заштитата на инвестиции на инвеститори на едната страна на територијата на другата страна врз основа на овој Договор ќе придонесат за поттикнување деловни иницијативи;

СО ЖЕЛБА да ги постигнат овие цели на начин усогласен со заштитата на здравјето, безбедноста и животната средина и унапредувањето одржлив развој;

СЕ ДОГОВОРИЈА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧЛЕН 1

Дефиниции

За целите на овој договор:

1. Под поимот „инвестиција“ се подразбира секој вид средство директно вложено од инвеститор на едната договорна страна на територијата на другата договорна страна, во согласност со националното законодавство на договорната страна на чија територија е направена инвестицијата и вклучува особено, но не исклучиво:

а. движен и недвижен имот, кои било права на сопственост, како што се хипотека, право на задршка, залог, закуп, право на службеност и слични материјални права;

б. трговско друштво, или акции, удели или кој било друг вид учество во трговски друштва;

в. пари, парични побарувања или заеми директно поврзани со инвестиција врз основа на договор кој има финансиска вредност, освен парични побарувања кои произлегуваат единствено од трговски договор за продажба на стоки и услуги; и доделување кредит во врска со трговски договор;

г. права на интелектуална сопственост, како што се патенти, авторски права, технички процеси, трговски марки; права на индустриска сопственост, како што се земја на потекло на производот (стоките), трговски имиња, know-how и goodwill и други

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

слични права признаени во согласност со националното законодавство на договорната страна;

д. концесии доделени со закон, управен акт или врз основа на договор од надлежен орган, вклучувајќи концесии за истражување, обработка, вадење и експлоатирање природни ресурси.

2. Под поимот „инвеститор“ за која било од договорните страни се подразбира:

а. секое физичко лице кое има државјанство од договорната страна во согласност со нејзиното национално законодавство; или

б. трговско друштво или друго правно лице основано во согласност со националното законодавство на едната договорна страна, кое има седиште и врши значителен дел од деловните активности на територијата на таа договорна страна;

кој врши инвестиција на територијата на другата договорна страна во согласност со националното законодавство на таа договорна страна. Ако инвеститорот е во сопственост на или контролиран од лица кои се државјани на држава која нема дипломатски односи со договорната страна на чија територија е извршена инвестицијата, тој инвеститор нема придобивки од овој Договор.

3. Под поимот „приноси“ се подразбираат износи остварени од инвестиција и посебно, но не исклучиво, вклучуваат профити, камати, дивиденди, надоместоци за авторски права, какви било хонорари, капитални добивки и друг тековен доход поврзан со инвестицијата.

Приносите го уживаат истиот третман како и оригиналната инвестиција.

4. Под поимот „територија“ се подразбира во врска со:

а. Република Македонија, територијата на Република Македонија, вклучувајќи го копнениот, водениот и воздушниот простор, над кој Република Македонија остварува суверени права и има овластување, во согласност со меѓународното право.

б. Република Азербејџан, територијата на Република Азербејџан, вклучувајќи го и секторот на Каспиското Море, над кои Република Азербејџан остварува суверени права и има овластување, во согласност со нејзиното национално законодавство и меѓународното право.

5. Каква било промена во формата во која се инвестирани или реинвестирани средствата не влијае врз нивната квалификација како инвестиции, доколку таквата промена не е во противречност со одредбите од овој Договор и националното законодавство на договорната страна на чија територија е направена инвестицијата.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 2**Поттикнување и заштита на инвестиции**

1. Секоја договорна страна ги поттикнува, на својата територија, инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна и ги признава таквите инвестиции во согласност со нејзиното национално законодавство.
2. Секоја договорна страна, во секое време, на својата територија, на инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна им доделува третман во согласност со нејзиното национално законодавство, вклучувајќи праведен и правичен третман и целосна и постојана заштита и безбедност.
3. Ниту една договорна страна не му наштетува, со неразумни, произволни или дискриминаторни мерки, на управувањето, одржувањето, употребата, уживањето, располагањето со инвестициите на нејзината територија на инвеститорите на другата договорна страна.
4. Ниту една договорна страна не воведува задолжителни мерки врз инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна во врска со купување материјали, средства за производство, работење, транспорт, маркетинг на нивните производи или слични мерки кои имаат неразумни или дискриминаторни ефекти.
5. Секоја договорна страна, во рамките на своето национално законодавство, ги зема предвид во добра намера сите барања за потребните дозволи во врска со инвестициите на нејзината територија, вклучувајќи одобренија за ангажирање извршни директори, менаџери, стручни лица и технички персонал по избор на инвеститорите.

ЧЛЕН 3**Пристап до информации за инвеститорот и транспарентност**

Договорната страна има право да бара информации поврзани со потенцијалниот инвеститор на другата договорна страна, вклучувајќи и историски податоци за неговото корпоративно управување и инвестициски практики. Договорната страна ги заштитува добиените доверливи деловни информации. Договорната страна може добиените информации да ги направи достапни за јавноста во заедницата во која ќе биде лоцирана инвестицијата, што подлежи на заштита на доверливи деловни информации и на другото важечко национално законодавство.

ЧЛЕН 4**Третман на инвестиции**

1. Инвестициите извршени од инвеститори на едната договорна страна на територијата на другата договорна страна, или приноси поврзани со нив, добиваат третман не помалку поволен од оној кој договорната страна – домаќин им го доделува на инвестициите извршени од нејзините

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

инвеститори или од инвеститори на која било трета земја, поточно тој што е најповолен за инвеститорот.

2. Договорната страна им доделува на инвеститорите на другата договорна страна, во врска со управувањето, одржувањето, употребата, уживањето или располагањето со нивните инвестиции, третман што не е помалку поволен од оној кој таа им го доделува на своите инвеститори или на инвеститорите на која било трета земја, поточно тој што е најповолен за инвеститорот.

3. Одредбите од овој договор не се толкуваат како обврска за едната договорна страна да им додели на инвеститорите на другата страна и на нивните инвестиции корист од каков било третман, повластувања или привилегија врз основа на:

а. која било постојна или идна слободна трговска зона, царинска унија, заеднички пазар или регионален договор за пазар на труд на кој договорната страна е или може да биде страна;

б. кој било меѓународен договор или аранжман што целосно или делумно се однесува на оданочување;

в. која било мултилатерална конвенција или спогодба поврзана со инвестиции, на која договорната страна е или може да биде страна.

4. По исклучок на ставовите од 1 до 3 погоре, третманот на најповластена нација не се применува во врска со правата на инвеститорот да покрене спор кој произлегува од овој Договор во која било постапка за решавање спорови.

ЧЛЕН 5**Експропријација**

1. Ниту една од договорните страни не презема мерки за експропријација, национализација или која било друга мерка која има ист ефект врз инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна (во понатамошниот текст „експропријација“), освен кога тие мерки се преземаат за јавен интерес, на недискриминаторска основа врз основа на националното законодавство и под услов одредбите да овозможуваат ефективен и соодветен надомест. Таквиот надомест е во износ на пазарната вредност на експроприраната инвестиција непосредно пред експропријацијата или пред претстојната експропријација да стане јавно позната, кое и да се случи прво. Износот на надоместокот се утврдува во конвертибилна валута врз основа на пазарниот девизен курс кој важи за таа валута на денот на трансферот. Надоместокот, исто така, вклучува и камата по комерцијална стапка утврдена на пазарна основа за односната валута од датумот на експропријација до датумот на фактичката исплата.

2. Инвеститорот чии инвестиции се експроприирани има право на брзо разгледување од страна на судски орган или друг надлежен орган на договорната страна - домакин на неговиот случај и на проценување на неговите инвестиции во согласност со начелата наведени во овој член.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 6**Надомест**

1. На инвеститорите од која било од договорните страни, чии инвестиции претрпуваат загуби поради војна или друг вооружен конфликт, состојба на државна загрозеност, бунт, побуна или немири на територијата на другата договорна страна, им се доделува третман, во однос со реституција, обесштетување, надомест или друго порамнување, кој не е помалку поволен од оној што таа им го доделила на сопствените инвеститори или на инвеститорите на која било трета земја, поточно тој што е најповолен за инвеститорот. Овие плаќања се ефективно остварливи, слободно конвертибилни и веднаш преносливи.

2. По исклучок на став 1 од овој член, на инвеститорите од едната договорна страна кои претрпуваат загуби на територијата на другата договорна страна, како резултат на:

а. реквизиција на нивните инвестиции или дел од нив од страна на вооружените сили или органи на другата договорна страна; или

б. уништување на нивните инвестиции или дел од нив од вооружените сили или органи на договорната страна, што не било потребно во таа ситуација,

им се доделува реституција или надомест, што и во двата случаи треба да биде навремено, соодветно и ефективно.

ЧЛЕН 7**Трансфери**

1. Секоја договорна страна, во согласност со своето национално законодавство, им гарантира, во добра намера, на инвеститорите на другата договорна страна слободен трансфер на плаќања поврзани со инвестиција во и надвор од нејзината територија, особено, иако не исклучиво:

а. капитал и дополнителни износи потребни за одржување и развој на инвестицијата;

б. приноси;

в. средства за отплата на заеми, вклучувајќи камата која е договорена и документирана, и кои се директно поврзани со конкретна инвестиција;

г. надоместоци за авторски права и хонорари;

д. приходи од целосна или делумна продажба или ликвидација на инвестиција;

ѓ. надоместокот предвиден во членовите 5 и 6.

е. заработки на државјаните на едната договорна страна на кои им е дозволено да работат во врска со инвестицијата на територијата на другата договорна страна;

ж. плаќања поврзани со провизии за управување и

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

3. плаќања кои произлегуваат од решавање спорови.
2. Трансферите се реализираат без задоцнување во слободно конвертибилна валута и врз основа на пазарниот девизен курс кој важи на денот на трансферот во валутата во која треба да се пренесе. Ако не е достапен пазарниот курс, важечкиот девизен курс е последниот девизен курс за конверзија на валути согласно Специјалните права на влечење.
3. По исклучок на ставовите 1 и 2 од овој член, договорна страна може да одложи или спречи трансфер преку примена, на основа на правичност, недискриминација и добра намера, на мерки кои обезбедуваат усогласеност на инвеститорите со националното законодавство на договорната страна – домаќин во врска со:
- а. плаќање даноци и давачки;
 - б. стечајни или постапки за несолвентност или заштита на правата на доверителите;
 - в. кривични или други престапи; и
 - г. решенија или пресуди на судови или трибунали на договорната страна – домаќин.

ЧЛЕН 8**Суброгација**

1. Ако едната договорна страна или нејзина овластена агенција изврши плаќање на кој било од нејзините инвеститори врз основа на договор за гаранција или осигурување во врска со некомерцијални ризици за инвестицијата, другата договорна страна ќе го признае правото на суброгација, во корист на првата договорна страна или нејзината овластена агенција, во поглед на сите права на инвеститорот.
2. Договорната страна или нејзина овластена агенција на која по пат на суброгација се пренесени правата на инвеститорот, има право на истите права како инвеститорот, и за да ги оствари, мора да ги преземе и извршува сите обврски кои за него произлегуваат од таа осигурана инвестиција.

ЧЛЕН 9**Решавање спорови меѓу инвеститор на едната договорна страна
и другата договорна страна**

1. Инвеститорот ја известува во писмена форма, вклучувајќи детални информации, договорната страна – домаќин во која е направена инвестицијата, за споровите помеѓу една од договорните страни и инвеститор на другата договорна страна. Секој спор помеѓу договорната страна и инвеститорот на другата договорна страна се решава спогодбено. Местото за преговори е главниот град на договорната страна во спорот, освен доколку страните во спорот не се договорат поинаку.
2. Во случај кога спорот не може да се реши спогодбено во рок од шест месеци од датумот на писменото известување, со кое другата договорна

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

страна е известена за предметот на спорот, засегнатиот инвеститор може, по свој избор, да предложи спорот да се поднесе до:

- а. надлежниот суд на договорната страна на чија територија е направена инвестицијата; или
 - б. „ад хок“ арбитражен суд, основан според Арбитражните правила на Комисијата на Обединетите нации за меѓународно трговско право (UNCITRAL); или
 - в. Меѓународниот центар за решавање инвестициски спорови (ICSID), во согласност со Конвенцијата за решавање инвестициски спорови помеѓу држави и државјани на други држави, отворена за потпишување од 18.03.1965 година во Вашингтон, во случај двете договорни страни да ја потпишале оваа Конвенција.
3. Инвеститор кој веќе има поднесено тужбено барање во врска со однесување или мерка на договорната страна до надлежните државни судови на договорната страна или кои било други претходно договорени постапки за решавање спорови, нема право да го поднесе спорот на меѓународна арбитража како што е предвидено во став 2 од овој член.
4. Арбитражната одлука се донесува врз основа на:
- одредбите од овој договор;
 - националното законодавство на договорната страна на чија територија е направена инвестицијата, вклучувајќи ги и правилата на судир на законите; и
 - правилата и општоприфатените принципи на меѓународното право.
5. Арбитражните одлуки се конечни и обврзувачки за договорните страни во спорот. Секоја договорна страна се обврзува да ги спроведе одлуките во согласност со своето национално право.
6. Ниту една од договорните страни, која е страна во спорот, не може да покрене приговор, во ниту една фаза од арбитражната постапка или од спроведувањето на арбитражната одлука, поради фактот дека инвеститорот, кој е спротивната странка во спорот, примил обесштетување кое покрива дел или целата загуба врз основа на осигурување.

ЧЛЕН 10**Решавање спорови помеѓу договорните страни**

1. Споровите меѓу договорните страни кои се однесуваат на толкувањето и примената на одредбите од овој Договор, се решаваат со консултации и преговори преку дипломатски канали.
2. Доколку двете договорни страни не можат да постигнат договор во рок од шест месеци од започнувањето на спорот помеѓу нив, на барање на која било договорна страна, тој се поднесува до арбитражен трибунал кој е основан во согласност со овој член.
3. Таквиот арбитражен трибунал се основа за секој поединечен случај на следниот начин. Во рок од два (2) месеца од приемот на барањето за

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

арбитража, секоја договорна страна назначува по еден член на трибуналот. Тие двајца членови потоа избираат државјанин на трета земја кој, по одобрување од двете договорни страни, се назначува за претседател на трибуналот. Претседателот се назначува во рок од четири (4) месеци од датумот на назначување на другите два члена.

4. Доколку во периодите од став 3 од овој член не се извршат потребните подготовки, секоја договорна страна може, во отсуство на каква било друга спогодба, да го повика претседателот на Меѓународниот суд на правдата да ги изврши потребните назначувања. Доколку претседателот е државјанин на која било договорна страна или и тој е спречен да ја извршува наведената функција, се повикува следниот по ранг член на Меѓународниот суд на правдата кој не е државјанин на која било договорна страна или кој не е поинаку спречен да ја извршува наведената функција, да ги изврши потребните назначувања.

5. Врз основа на другите одредби на договорните страни, трибуналот ги одредува своите правила и постапка. Арбитражниот трибунал донесува одлука врз основа на овој Договор и во согласност со меѓународното право кое важи помеѓу договорните страни. Трибуналот ги донесува своите одлуки со мнозинство гласови.

6. Одлуките на трибуналот се конечни и обврзувачки за двете договорни страни.

7. Секоја договорна страна ги сноси трошоците за својот член на трибуналот и неговото застапување во арбитражната постапка. Трошоците за претседателот и останатите трошоци ги покриваат договорните страни во подеднакви делови.

ЧЛЕН 11**Консултации и размена на информации**

Договорните страни се согласуваат веднаш да одржат консултации, по барање на која било од нив, за решавање на кој било спор помеѓу нив во врска со овој Договор или да разговараат за секое прашање поврзано со спроведување или примена на овој Договор за да ги разгледаат сите други прашања кои може да произлезат од овој Договор. Сите консултации се одржуваат помеѓу надлежните органи на договорните страни на место и во време за кои договорните страни се договориле преку дипломатски канали.

ЧЛЕН 12**Основни безбедносни интереси**

1. Ништо во овој Договор не се толкува како пречка за која било договорна страна да преземе какви било активности кои таа ги смета за потребни за заштита на своите основни безбедносни интереси:

а. преземени во време на војна, вооружен судир или друга критична ситуација во таа договорна страна или во меѓународни односи; или

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- б. поврзани со спроведување на националните политики или меѓународни договори кои се однесуваат на неширење оружје;
 - в. преземање каква било мерка за исполнување на своите обврски според поглавјето на Обединетите нации за одржување на меѓународниот мир и безбедност;
 - г. Преземање каква било мерка неопходна за одржување на јавниот ред. Исклучоците поврзани со јавниот ред може да се применат кога постои реална и доволно сериозна закана за еден од основните интереси на општеството.
2. Основните безбедносни интереси на договорната страна може да вклучуваат интереси кои произлегуваат од нејзиното членство во царинска, економска или монетарна унија, заеднички пазар или слободна трговска зона.

ЧЛЕН 13**Примена на други правила**

Ако националното законодавство на која било договорна страна или обврските според меѓународното право кои се важечки или воспоставени потоа, помеѓу договорните страни, покрај овој договор, содржат правила, без оглед дали се општи или специфични, со кои на инвестициите направени од инвеститори на другата договорна страна им се доделува право на третман поповолен од оној предвиден со овој Договор, таквите правила преовладуваат над овој Договор, до степенот до кој се поповолни.

ЧЛЕН 14**Примена на договорот**

Овој Договор се применува на инвестиции направени на територијата на едната договорна страна во согласност со националното законодавство од страна на инвеститори на другата договорна страна, без оглед дали се направени пред или по влегувањето во сила на овој Договор, но не се применува на кој било покренат спор или побарување во однос на инвестиции направени пред влегувањето во сила на овој договор.

ЧЛЕН 15**Дополнувања и измени**

Сите дополнувања и измени на овој Договор може да се направат со заемна согласност на договорните страни. Таквите дополнувања и измени се прават во форма на посебни протоколи, кои се составен дел на овој Договор и влегуваат во сила во согласност со одредбата од член 16 од овој Договор.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 16

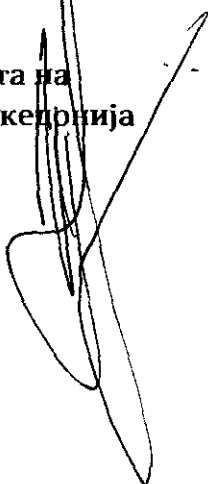
Влегување во сила, траење и престанок

1. Овој Договор влегува во сила на датумот на прием преку дипломатски канали на последното писмено известување со кое се известува дека интерните постапки потребни за влегување во сила на овој Договор се исполнети од договорните страни.
2. Овој Договор останува во сила за период од десет (10) години и автоматски продолжува да важи следните десет години, освен ако една година пред истекување на почетниот или кој било последователен период од десет (10) години, која било од договорните страни не ја извести во писмена форма преку дипломатски канали другата договорна страна за нејзината намера да го прекине Договорот.
3. Во однос на инвестициите извршени пред датумот кога известувањето за престанок на овој Договор станува ефективно, одредбите од овој Договор продолжуваат да важат за период од десет години од датумот на престанокот на овој Договор.

КАКО СВЕДОЦИ НА ГОРЕНАВЕДЕНОТО, долупотпишаните претставници, соодветно овластени, го потпишаа овој Договор.

Подготвено во Баку на 19 април 2013, во два оригинални примерока, на македонски, азербејџански и англиски јазик, при што секој од текстовите е подеднакво автентичен. Во случај на отстапување во толкувањето, преовладува англискиот текст.

За Владата на
Република Македонија

За Владата на
Република Азербејџан

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

MAKEDONIYA RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ

VƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ

ARASINDA

SƏRMAYƏLƏRİN TƏŞVİQİ VƏ QARŞILIQLI QORUNMASI HAQQINDA

SAZİŞ

Bundan sonra "Razılığa gələn Tərəflər" adlandırılacaq, Makedoniya Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti;

Hər iki Razılığa gələn Tərəfin qarşılıqlı faydası üçün iqtisadi əməkdaşlığın gücləndirilməsi və bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri üçün ədalətli və qərəzsiz şəraiti saxlamaq (müəyyən etmək) niyyətində olaraq;

Bu Saziş əsasında bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayələrinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində qorunmasının və ikitərəfli sərmayə yatırımlarının təşviqinin işgüzar təşəbbüslərin yaranmasına təkan verəcəyini qəbul edərək;

Bu məqsədlərə nail olmaq üçün insanların sağlamlığı, təhlükəsizlik və ətraf mühitin mühafizəsinə, o cümlədən, davamlı inkişafın təşviqinə uyğun surətdə fəaliyyət göstərmək niyyətində olaraq;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1
Anlayışlar

Bu Sazişin məqsədləri üçün:

1. «Sərmayə» termini bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq birbaşa təsis etdiyi, xüsusilə aşağıdakılar daxil olmaqla, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, aktivlərin hər növü deməkdir:
 - a. daşınar və daşınmaz əmlak, ipotekalar, girov hüquqları, girovlar, lizinqlər, uzufrukt və bu kimi digər əşya hüquqları;
 - b. şirkət, və ya paylar, səhmlər və ya şirkətdə iştirakın istənilən digər forması;
 - c. məhsulların və xidmətlərin satışı ilə bağlı kommersiya müqaviləsindən irəli gələn pul tələbi və kommersiya müqaviləsinə dair kreditin müddətinin uzadılması istisna olmaqla pul, pul tələbi və ya kontrakt əsasında maliyyə dəyərinə malik olan fəaliyyət üzrə tələblər;
 - d. patentlər, müəllif hüquqları, texniki proseslər, əmtəə nişanları kimi əqli mülkiyyət hüquqları; sənaye mülkiyyətinə olan hüquqlar, o cümlədən malın (əmtəənin) mənşə yerinin göstərilməsi, firma adları, "nou-hau" və "qudvillər" (işgüzar nüfuz), eləcə də Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq tanınan digər hüquqlar;
 - e. təbii ehtiyatların kəşfiyyatı, işlənməsi, hasilatı və ya istismarı üzrə konsessiyalar da daxil olmaqla, qanun, inzibati akt və ya kontrakt əsasında səlahiyyətli hakimiyyət orqanı tərəfindən verilən konsessiyalar.
2. «Sərmayəçi» termini digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində bu dövlətin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq sərmayə qoyan:
 - a. Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq onun vətəndaşı olan istənilən fiziki şəxs; və ya
 - b. Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq qeydiyyatdan keçmiş və ya yaradılmış və həmin Razılığa gələn Tərəfin

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

dövlətinin ərazisində yerləşən və real biznes fəaliyyəti həyata keçirən şirkət və ya digər müəssisə hüquqi şəxs deməkdir. Həmin anlayış sərmayəni Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin heç bir diplomatik münasibəti olmayan dövlətin vətəndaşlığına malik olan şəxsə məxsus olduğu və ya onun tərəfindən nəzarət edildiyi halda öz əksini tapmır.

3. «Gəlir» termini sərmayələrdən əldə edilən məbləğlər və xüsusilə, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, mənfəət, faizlər, dividendlər, royaltilər, kapital artımı və ya sərmayələrə aid istənilən ödəmələr deməkdir.

Gəlirlərə münasibətdə ilkin sərmayələrə aid olan rejim tətbiq ediləcəkdir.

4. «Ərazi» termini:

a. Makedoniya Respublikasına münasibətdə - torpaq, su, hava məkanı daxil olmaqla, üzərində beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq suveren hüquqlarını və yurisdiksiyasını həyata keçirdiyi Makedoniya Respublikasının ərazisi.

b. Azərbaycan Respublikasına münasibətdə - Xəzər dənizinin müvafiq sektoru da daxil olmaqla, üzərində Azərbaycan Respublikasının öz milli qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq suveren hüquqlarını və yurisdiksiyasını həyata keçirdiyi Azərbaycan Respublikasının ərazisi.

5. Aktivlərin sərmayə və ya yenidən sərmayə formasında edilən hər hansı bir dəyişiklik bu Sazişin müddəalarına və investisiyanı qəbul edən dövlətin milli qanunvericiliyinə zidd deyilsə, onun sərmayə kimi xarakterinə təsir etmir.

Maddə 2**Sərmayələrin təşviqi və qorunması**

1. Hər bir Razılığa Gələn Tərəf onun milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq öz ərazisində digər Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrini təşviq və qəbul edəcəkdir.

2. Hər bir Razılığa gələn Tərəf hər zaman öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə öz milli qanunvericiliyinə uyğun şəkildə ədalətli və qərəzsiz rejim tətbiq edəcək və onların tam və daimi müdafiəsini və təhlükəsizliyini təmin edəcəkdir.

3. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinin idarə edilməsinə, saxlanmasına, istifadəsinə, onlardan faydalanmasına, satışına səbəbsiz, əsassız və ya ayrı-seçkilik yolu ilə xətdər yetirməyəcəkdir.

4. Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə münasibətdə materialların, istehsal vasitələrinin alınması, əməliyyatlar, daşınma, məhsulların marketinqi ilə əlaqədar olaraq məcburi tədbirlər və ya əsassız və ayrıseçkilik yaradan digər oxşar qaydalar tətbiq etməyəcəkdir.

5. Hər bir Razılığa gələn Tərəf, öz milli qanunvericiliyi çərçivəsində, sərmayəçinin seçimi ilə rəhbər işçilərin, menecerlərin, mütəxəssislərin və texniki heyətin işə qəbul edilməsi ilə bağlı icazələr daxil olmaqla, onun ərazisində sərmayələrlə əlaqədar zəruri icazələrin alınması üçün ediləcək müraciətlərə vicdanla baxacaqdır.

Maddə 3**Sərmayəçi haqqında informasiyaya çıxış və şəffaflıq**

Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin potensial sərmayəçisi barədə onun korporativ idarəetmə tarixçəsi və sərmayəçi kimi mövcud təcrübəsi haqqında informasiya əldə etmək hüququna malikdir. Razılığa gələn Tərəf əldə etdiyi məxfi biznes məlumatını açıqlamayacaqdır. Razılığa gələn Tərəf əldə edilən məlumatı məxfi biznes məlumatının qorunması və milli qanunvericiliyinin digər tələblərinin gözlənilməsi şərti ilə sərmayənin yatırılacağı məkanda açıqlaya bilər.

Maddə 4**Sərmayələrə münasibətdə rejim**

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələrinə və ya onlarla bağlı gəlirlərə münasibətdə, oxşar hallarda Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinin və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinin qoyduğu sərmayələrə və gəlirlərə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən (sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə) az əlverişli olmayan rejim tətbiq ediləcəkdir.

2. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə münasibətdə sərmayələrin idarə edilməsi, saxlanması, istifadə edilməsi, onlardan faydalanması və satılması ilə əlaqədar, digər Razılığa gələn Tərəf oxşar hallarda öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən (sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə) az əlverişli olmayan rejim tətbiq ediləcəkdir.

3. Bu Sazişin müddəaları bir Razılığa gələn Tərəfin aşağıda qeyd edilənlər əsasında hər hansı rejim, imtiyaz və ya güzəştin digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə şamil etmək öhdəliyində olması kimi şərh edilməyəcəkdir:

- a. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu və ya üzv ola biləcəyi hər hansı mövcud və ya gələcəkdə yaradılacaq sərbəst ticarət zonası, gömrük ittifaqı, ümumi bazar və ya regional əmək bazarı sazişi;
- b. Tam və ya qismən vergitutmaya aid olan hər hansı beynəlxalq müqavilə və ya razılaşma; və ya
- c. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu və ya üzv ola biləcəyi, sərmayələrə aid hər hansı çoxtərəfli konvensiya və ya müqavilə.

4. Bu Maddənin 1-3-cü bəndlərinə baxmayaraq, ən əlverişli rejim bu Sazişdən irəli gələn mübahisələrlə bağlı sərmayəçinin hər hansı bir mübahisə həlli proseduruna müraciət hüququna aid edilmir.

Maddə 5**Ekspropriasiya**

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sərmayələri, ictimai mənafeyinin tələblərinə uyğun olaraq, ayrışdırmağa yol vermədən, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq və dərhal, adekvat və effektiv kompensasiyanın ödənilməsi halları istisna olmaqla, ekspropriasiyaya, milliləşdirməyə və ya, birbaşa və ya dolayısı ekspropriasiyaya və ya milliləşdirməyə (bundan sonra «ekspropriasiya» adlanır) bərabər nəticə verən hər hansı digər

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

tədbirlərə məruz qalmayacaqlar. Bu cür kompensasiya, ekspropriasiyanın həyata keçirildiyi və ya ictimaiyyətə məlum olduğundan, hansı daha tez baş verərsə, bilavasitə əvvəlki vaxtda ekspropriasiya edilmiş sərmayənin ədalətli bazar dəyərinə bərabər olacaqdır. Bu bazar dəyəri köçürmə günü bu valyutaya tətbiq edilən bazar mübadilə məzənnəsinə əsaslanaraq ifadə ediləcəkdir. Kompensasiya həmçinin, ekspropriasiya vaxtından real ödəniş vaxtına qədər bu valyuta üçün bazar əsasında müəyyən edilən kommersiya dərəcəsi üzrə faizi də daxil edəcəkdir.

2. Sərmayələri ekspropriasiya edilmiş sərmayəçi onun işinin və bu Maddədə ifadə olunmuş prinsiplərə müvafiq qaydada onun sərmayələrinin qiymətləndirilməsinin Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və ya digər səlahiyyətli orqanı tərəfindən təxirə salınmadan yenidən baxılması hüququna malik olacaqdır.

Maddə 6
Kompensasiya

1. Hər bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçiləri digər Razılığa Gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində baş verən müharibə və ya digər silahlı münaqişə, fəvqəladə vəziyyət, üsyan, qiyam və ya təbii fəlakət nəticəsində ziyan çəkirsə, sonuncu Razılığa Gələn Tərəf həmin sərmayələrə münasibətdə restitusiya, əvəzin ödənilməsi, kompensasiya və ya hər hansı başqa ödənişlərlə bağlı öz sərmayəçilərinə və üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə münasibətdə tətbiq edilən rejimdən, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə, az əlverişli olmayan rejim tətbiq edəcəkdir. Həmin ödəmələr effektiv həyata keçirilə bilən, sərbəst dövrəli valyutada və təxirə salınmadan köçürülməlidir.

2. Bu Maddənin 1-ci bəndinə baxmayaraq, bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinə münasibətdə, o, bu bənddə göstərilən hər hansı bir vəziyyətdə, digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində aşağıdakılar nəticəsində ziyan çəkirsə:

- a. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin müsadirəsi; və ya
- b. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin, vəziyyətin zəruriliyi tələb etmədən məhv edilməsi;

bütün hallarda təxirə salınmadan, adekvat və effektiv restitusiya və ya kompensasiya həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 7
Köçürmələr

1. Öz milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq, hər bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçiləri üçün sərmayə ilə bağlı ödəmələrin öz dövlətinin ərazisinə və ərazisindən sərbəst köçürülməsini vicdanla təmin edəcək. Belə ödəmələrə xüsusi halda, lakin bununla məhdudlaşmayaraq:

- a. sərmayənin saxlanması, inkişaf etdirilməsi və ya artırılması üçün əsas və əlavə məbləğlər;
- b. gəlirlər;
- c. sərmayə ilə əlaqədar borc sazişləri də daxil olmaqla kontraktlarla bağlı ödəmələr;
- d. royaltilər və ödənişlər;
- e. sərmayənin tam və ya qismən satışından və ya özgəninkiləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlər;

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- f. 5-ci və 6-cı maddələrə uyğun olaraq ödənilməli olan kompensasiya;
 - g. Bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayə ilə bağlı işləmək üçün icazə verilmiş vətəndaşlarının digərinin ərazisindəki gəlirləri;
 - h. idarəetmə xərcləri ilə əlaqədar ödəmələr;
 - i. mübahisənin tənzimlənməsindən irəli gələn ödəmələr.
2. Köçürmələr gecikdirmə olmadan sərbəst dönerli valyutada və köçürmə valyutasının köçürmə günü tətbiq edilən, tətbiq olunan bazar məzənnəsi ilə həyata keçiriləcəkdir. Əgər bazar məzənnəsi mövcud deyilsə, tətbiq edilən mübadilə məzənnəsi kimi valyutaların "SDR"-ə çevrilməsi üzrə ən son mübadilə məzənnəsi istifadə ediləcəkdir.
3. Bu Maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərinə baxmayaraq, Razılığa gələn Tərəf sərmayəçinin Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin
- a. vergi və rüsumların ödənilməsi;
 - b. müflisləşmə və iflas işi və ya kreditorların hüquqlarının müdafiəsi;
 - c. cinayət və ya digər hüquq pozuntuları;
 - d. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və tribunallarının qərar və ya prosedurları
- milli qanunvericiliyinə müvafiqliyini müəyyən etmək üçün qərəzsiz, ayrı-seçkiliksiz və vicdanlı tədbirlərin həyata keçirilməsi vasitəsilə köçürməni yubada və ya qarşısını ala bilər.

Maddə 8
Subroqasiya

1. Bir Razılığa gələn Tərəf və ya onun təyin etdiyi agentlik (zamin) digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sərmayənin qeyri-kommersiya risklərinə görə verilən zəmanət əsasında ödəniş həyata keçirərsə, Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf bu sərmayə ilə bağlı bütün hüquqların və tələblərin zaminə verilməsini və zaminin bu cür hüquqları və tələbləri ilkin sərmayəçi qədər həyata keçirmək hüququna malik olduğunu tanıyacaqdır.
2. Üzərində subroqasiya edilmiş Razılığa gələn Tərəf və ya onun təyin etdiyi agentlik (zamin) bu cür sığortalanmış sərmayələrə münasibətdə sərmayəçinin öhdəliklərinə uyğun olaraq ilkin sərmayəçi qədər bərabər hüquqlara malikdir və onlardan istifadə edəcək.

Maddə 9
Sərmayəçi və Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf arasında mübahisələrin həlli

1. Bir Razılığa Gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa Gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sərmayə ilə əlaqədar yaranmış mübahisələr sərmayəçi tərəfindən Qəbul edən Razılığa Gələn tərəfə yazılı, ətraflı qeyd edilməklə bildirilməlidir. Sərmayəçi və sərmayəni Qəbul edən Tərəf arasında hər hansı mübahisələr imkan daxilində dostcasına razılaşma əsasında həll ediləcəkdir. Mübahisə edən tərəflər arasında digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə, danışıqların aparılacağı yer mübahisənin iştirakçısı olan Razılığa gələn Tərəfin paytaxtı olacaqdır.
2. Əgər mübahisə Digər Razılığa Gələn Tərəfin məsələ ilə bağlı yazılı bildirişi aldığı tarixdən altı ay müddətində həll edilə bilmirsə, sərmayəçi mübahisəni aşağıdakılardan birinə vermək seçiminə malikdir:

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- a. Дöвлөтiнiн əразисиндə сəрмaйə qoyулмуш Razılığa гəлən Тəрəфин дöвлөтiнiн сəлaһиyyəтлi мəһкəмəсинə;
 - b. Бirləшмиш Milləтлər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiyasının ("UNCITRAL") Arbitraj Qaydalarına müvafiq olaraq təsis ediləcək "ad hoc" arbitraj məhkəməsinə;
 - c. 1965-ci il 18 mart tarixində Vaşinqtonda imzalanma üçün açıq elan edilmiş Dövlətlər və digər Dövlətlərin vətəndaşları arasında sərmayə mübahisələrinin həlli üzrə Konvensiyaya uyğun olaraq Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə (İCSD), Razılığa gələn Tərəflərin hər biri həmin Konvensiyaya üzv olduğu təqdirdə.
3. Razılığa gələn Tərəfin davranışının və ya həyata keçirdiyi tədbirlərin mübahisələrin yaranmasına səbəb olması halı ilə bağlı iddianın həmin Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin səlahiyyətli məhkəməsinə və ya mübahisənin həlli üçün qabaqcadan razılaşdırılmış digər mübahisə həlli proseduruna vermiş sərmayəçi bu Maddənin 2-ci bəndində qeyd edilən beynəlxalq arbitraj məhkəmələrinin heç birinə müraciət edə bilməz.
4. Mübahisə
- a. Bu Sazişin müddəaları;
 - b. Sərmayəni qəbul edən Tərəfin konflikt hüququ da daxil olmaqla milli qanunvericiliyi;
 - c. Beynəlxalq hüququn qəbul edilmiş prinsipləri
- əsasında həll ediləcəkdir.
5. Bu qərar mübahisə tərəfləri üçün son və məcburi olacaq və Razılığa gələn Tərəf milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq icra edəcəkdir.
6. Mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri arbitraj prosedurunun və ya arbitraj məhkəməsi qərarının yerinə yetirilməsinin hər hansı bir mərhələsində, mübahisədə qarşı tərəf olan sərmayəçinin sığorta əsasında onun itkilərini tam və ya qismən ödəyən kompensasiyanı aldığına nəzərə alaraq etirazla çıxış edə bilməz.

Maddə 10**Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələrin həlli**

1. Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi ilə bağlı Razılığa gələn Tərəflər arasında yarana biləcək mübahisələr mümkün qədər diplomatik kanallar vasitəsilə danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə həll ediləcəkdir.
2. Razılığa gələn Tərəflər mübahisələrin yarandığı tarixdən altı (6) ay ərzində həll edilməzsə, mübahisələr Razılığa gələn Tərəflərin müraciəti əsasında bu Maddəyə əsasən Arbitraj Məhkəməsinə veriləcəkdir.
3. Belə Arbitraj Məhkəməsi hər bir fərdi iş üçün aşağıdakı qaydada təsis olunacaqdır. Arbitraj haqqında müraciətin alındığı tarixdən etibarən iki (2) ay ərzində hər bir Razılığa gələn Tərəf Məhkəmənin bir üzvünü təyin edəcəkdir. Sonra bu iki üzv hər iki Razılığa gələn Tərəfin razılığı əsasında Məhkəmənin Sədrə kimi təyin olunacaq üçüncü dövlətin vətəndaşını seçəcəklər. Sədr digər iki üzvün təyin olunduğu vaxtdan sonra dörd (4) ay ərzində təyin olunacaqdır.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

4. Əgər bu Maddənin 3-cü bəndində göstərilən müddətlər ərzində zəruri təyinatlar həyata keçirilməzsə, digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə, Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri Beynəlxalq Məhkəmənin Sədrini hər hansı zəruri təyinatların həyata keçirilməsi üçün dəvət edə bilər. Əgər Sədr Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin vətəndaşındırsa və ya hər hansı səbəbdən göstərilən funksiyanı yerinə yetirə bilmirsə, Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin vətəndaşı olmayan və bu funksiyanı yerinə yetirə biləcək, Beynəlxalq Məhkəmənin rütbəcə sonra gələn üzvü zəruri təyinatların həyata keçirilməsi üçün dəvət ediləcəkdir.

5. Razılığa gələn Tərəflərin arasında ayrı razılaşma nəzərdə tutulmursa, Arbitraj Məhkəməsi öz prosedur qaydalarını müəyyən edəcəkdir. Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını bu Sazişin əsasında və Razılığa gələn Tərəflərin arasında tətbiq edilən beynəlxalq hüquq normalarına uyğun qəbul edəcəkdir. Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını səs çoxluğu ilə qəbul edəcəkdir.

6. Məhkəmənin qərarları hər iki Razılığa gələn Tərəf üçün son və məcburi olacaqdır.

7. Hər bir Razılığa gələn Tərəf özünün təyin etdiyi üzvün və özünün məhkəmə prosesində təmsil edilməsi xərclərini ödəyəcəkdir. Sədrin xərcləri və digər ümumi xərclərin ödənilməsi Razılığa gələn Tərəflər arasında bərabər bölünəcəkdir.

Maddə 11**Məsləhətləşmələr və məlumat mübadiləsi**

Razılığa gələn Tərəflər, onlardan hər hansı birinin müraciəti əsasında, bu Sazişlə əlaqədar aralarında yaranan hər hansı bir mübahisənin həll edilməsi, və ya bu Sazişin yerinə yetirilməsi və ya tətbiq edilməsi ilə bağlı hər hansı bir məsələnin nəzərdən keçirilməsi, və ya bu Sazişdən irəli gələ biləcək hər hansı digər məsələnin öyrənilməsi üçün təxirəsalınmaz məsləhətləşmələr keçirməyə razılaşırlar. Belə məsləhətləşmələr Razılığa gələn Tərəflər arasında diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşdırılmış yerdə və vaxtda Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları arasında həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 12**Əsas Təhlükəsizlik maraqları**

1. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin milli təhlükəsizlik maraqları üçün vacib hesab olunan tədbirlərinin görülməsinin qarşısının alınması kimi şərh edilməyəcəkdir:

- a. Beynəlxalq münasibətlərdə və ya Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində müharibə, silahlı münaqişə və ya digər fəvqəladə hallar zamanı görülmə,
- b. nüvə silahlarının yayılmaması ilə bağlı milli siyasətinin və ya beynəlxalq sazişlərinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar;
- c. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsi əsasında beynəlxalq sülhün və

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

təhlükəsizliyin saxlanması üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar;

- d. İctimai tələblərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar. İctimai tələblərlə bağlı istisnalar ancaq cəmiyyətin mühüm maraqlarından birinə ciddi təhlükə törədən məsələləri əhatə edir.

2. Razılığa gələn Tərəfin mühüm təhlükəsizlik maraqları onun gömrük, iqtisadi və ya valyuta birliyində, vahid bazarda və ya sərbəst ticarət zonasında üzvlüyündən irəli gələn maraqları daxil edə bilərlər.

Maddə 13**Digər qaydaların tətbiqi**

Əgər, bu Sazişə əlavə olaraq, hər hansı Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinin müddəaları və ya Razılığa gələn Tərəflər arasında beynəlxalq hüquq əsasında mövcud olan və ya gələcəkdə qəbul ediləcək öhdəliklər digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin qoyduğu sərmayələr üçün bu Sazişlə təmin edilən rejimdən daha əlverişli rejimin tətbiqi haqqında ümumi və ya xüsusi qayda müəyyən edərsə, həmin müddəalar, onların sərmayəçi üçün daha əlverişli olduğu dərəcədə, bu Sazişə nisbətən üstünlük təşkil edəcəkdir.

Maddə 14**Sazişin tətbiqi**

Bu Sazişin müddəaları digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçiləri tərəfindən Razılığa gələn Tərəflərdən birinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq sonuncunun ərazisində bu Sazişin qüvvəyə minməsi tarixindən əvvəl və ya sonra yatırılmış sərmayələrə tətbiq olunacaq. Lakin bu Sazişin qüvvəyə minməsindən öncə qoyulan sərmayələrlə bağlı yaranan hər hansı mübahisələrə və ya iddialara tətbiq olunmayacaqdır.

Maddə 15**Əlavə və dəyişikliklər**

Tərəflərin qarşılıqlı razılığı əsasında bu Sazişə onun ayrılmaz hissəsi olan və Sazişin 16-cı maddəsində nəzərdə tutulan qaydada qüvvəyə minən ayrıca Protokollarla rəsmiləşdirilən əlavə və dəyişikliklər edilə bilər.

Maddə 16**Qüvvəyə minmə, qüvvədə qalma və xitam**

1. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə diplomatik kanallar vasitəsilə bir-birilərinə göndərdikləri sonuncu yazılı bildirişin alındığı tarixdən qüvvəyə minəcəkdir.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

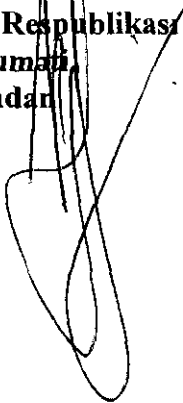
2. Bu Saziş on (10) il müddətinə qüvvədə qalacaqdır və bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfə ona xitam vermək niyyəti barədə yazılı şəkildə ilk və ya növbəti onillik dövrlərin bitməsindən bir il əvvəl bildiriş göndərmədiyi təqdirdə növbəti on (10) il müddətinə qüvvədə qalacaqdır.

3. Bu Sazişə xitam verilməsi tarixindən əvvəl qoyulmuş sərmayələrə münasibətdə onun digər maddələrinin şərtləri bu Sazişə xitam verilməsi tarixindən növbəti on (10) il müddətində qüvvədə qalacaqdır.

BUNUN TƏSDİQİ OLARAQ, bunun üçün lazımi surətdə səlahiyyətlər almış, aşağıda imza etmiş təmsilçilər, hazırkı Sazişi imzaladılar.

Bu Saziş Bakı şəhərində “19” aprel 2013-cü il tarixində, hər biri makedon, Azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi zamanı fikir ayrılığı yarandığı təqdirdə ingilis dilindəki mətndən istifadə ediləcəkdir.

Makedoniya Respublikası
Hökuməti
adından

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti
adından

